

Pilar 3 | **2012**
BN Bank ASA

The logo consists of a red rounded square with a white border. Inside the square, the words "BN Bank" are written in white, bold, sans-serif font. The "BN" is larger and more prominent than "Bank".

BN Bank

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsolidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Innhold

Innledning.....	3
Dagens kapitaldekningsregler	4
Metodevalg for BN Bank ASA	9
Konsolidering	9
Kapitaldekning.....	10
Styring og kontroll av risiko	12
Sammenligning av regulatorisk og økonomisk kapitalbehov	23

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Innledning

Krav til finansinstitusjonenes beregning av kapitaldekning, Basel II, trådte i kraft 1. januar 2007. Kapitalkravene stiller spesifikke krav om offentliggjøring av finansiell informasjon (Pilar 3) som skal bidra til at ulike markedsaktører bedre kan vurdere institusjonens risikonivå, risikostyring og kontroll samt kapitalisering.

Dette dokumentet inneholder informasjon om risikostyring, risikomåling og kapitaldekning i henhold til kravene i kapitalkravforskriftens del IX Pilar 3. Pilar 3 er ikke underlagt revisjon.

Metodene som anvendes for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko (Pilar 1) er beskrevet i dokumentet. Videre inneholder det informasjon om bankens interne måling, rapportering og styring av risiko (Pilar 2). Metodene for beregning av økonomisk kapital, samt bruken av denne i bankens styring er også beskrevet. I beregningene av økonomisk kapital blir også andre risikotyper enn de som er dekket av kapitalkravene kvantifisert.

Det legges opp til å utarbeide et tilsvarende dokument hvert år i tilknytning til årsrapporten. Vesentlige endringer som gjør at innholdet i dokumentet avviker betydelig fra faktiske forhold vil kunne medføre hyppigere oppdatering av informasjonen.

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Dagens kapitaldekningsregler

EUs direktiv for kapitaldekning ble innført i Norge fra 1. januar 2007. Regelverket bygger på en ny standard for kapitaldekningsberegninger fra Bank for International Settlements (BIS). Formålet med kapitaldekningsregelverket var å styrke stabiliteten i det finansielle systemet gjennom:

- Mer risikosensitivt kapitalkrav
- Bedre risikostyring og kontroll
- Tettere tilsyn
- Mer informasjon til markedet

Kapitaldekningsregelverket baseres på tre pilarer:

Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital

Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

Pilar 3: Institusjonenes offentliggjøring av informasjon

I de påfølgende kapitlene er det redegjort nærmere for innholdet i den enkelte pilar.

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

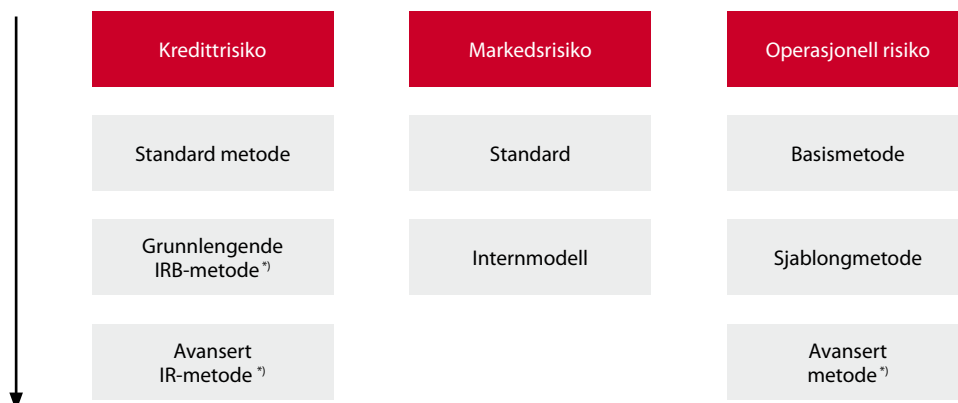
Pilar 1

Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning og er en videreutvikling av det tidligere kapitaldekningsregelverket, Basel I. De nye reglene innebærer ingen endring i den grunnleggende konstruksjonen av kapitalkravet, som fortsatt blir 8 %, men det er noen endringer i regelverket for hva som kan regnes som ansvarlig kapital og sammensetningen av denne. De store endringene gjelder beregningen av kapitalkravet for kredittrisiko og introduksjonen av et eksplisitt kapitalkrav for operasjonell risiko. Krav til kapitaldekning for markedsrisiko berøres i mindre grad av det nye regelverket.

$$\frac{\text{Kjernekapital} + \text{Tilleggskapital}}{\text{Kredittrisiko} + \text{Markedsrisiko} + \text{Operasjonell risiko}} \geq 8\%$$

Figur 1 viser de ulike metodene bankene kan benytte for å komme frem til beregningsgrunnlaget.

Figur 1: Kapitalkravsmodeller

*) Metodene krever godkjenning av Finanstilsynet

For banker som er godkjent til å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko, betyr det at det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning for kredittrisiko er basert på bankens interne risikovurderinger. Dette vil gjøre det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvare med risikoen i de underliggende porteføljer.

Ved bruk av Grunnleggende IRB-metode beregnes risikoparametere PD (misligholdssannsynlighet) og S (størrelsesparameter) ved bruk av egne modeller. Risikoparametrene KF (konverteringsfaktor til bruk for å fastsette eksponering ved mislighold, "EAD") og LGD (tapsgrad gitt mislighold) er sjablongregler fastsatt i Forskrift om Kapitalkrav.

Ved bruk av Avansert IRB-metode beregnes risikoparametrene EAD, PD, KF og LGD ved bruk av egne modeller. Disse parametrene benyttes for beregning av kapitalkravet.

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Pilar 2

Pilar 2 er basert på to hovedprinsipper. Bankene skal ha en prosess for å vurdere sin totale kapital i forhold til risikoprofil og en strategi for å opprettholde sitt kapitalnivå. I tillegg skal tilsynsmyndighetene gjennomgå og evaluere bankenes interne vurdering av kapitalbehov og strategier, samt overvåke og sikre overholdelse av de myndighetspålagte kapitalkravene. Tilsynet har myndighet til å sette i verk passende tilsynsmessige tiltak om de ikke er tilfreds med resultatet av denne prosessen. Det regulatoriske kravet om bankenes innrapportering av ICAAP ble gjeldende første gang i 2008.

Pilar 3

Formålet med pilar 3 er å supplere minimumskravene i pilar 1 og den tilsynsmessige oppfølging i pilar 2. Pilar 3 skal bidra til at ulike markedsaktører bedre kan vurdere institusjonenes risikonivå på ulike områder, deres styring og kontroll med risikoene samt institusjonens kapitalisering.

Intensjonen er at Pilar 3 skal medvirke til økt markedsdisiplin gjennom at markedsaktører har tilgang til relevant informasjon om institusjonene og kan handle deretter. Institusjonene kan med de nye kapitaldekningsreglene i større grad enn tidligere benytte egne metoder for å beregne kapitalkravet. Offentliggjøring av relevant informasjon er derfor blitt viktigere.

Nye reguleringer

Nye kapitaldekningsregler (Basel III)

Som en følge av den internasjonale finanskrisen ble det klart at dagens regelverk ikke har vært tilstrekkelig robust til at man har vært i stand til å regulere seg vekk fra krisen. Konsekvensen av dette er en rekke endringer i regelverket for å sikre økt robusthet. Forslagene i CRD IV er vurdert av Finanstilsynet og Norges bank, og de norske tilsynsmyndighetene støtter de internasjonale forslagene.

Nye krav til nivå og sammensetning av kjernekapital

Selv om minimum kapitaldekningsnivå ikke er endret vil det på internasjonalt nivå finne sted en vesentlig skjerping av krav til sammensetning av kjernekapitalen. Finanstilsynet i Norge har ligget i forkant, og de fleste av forslagene til innstramming av fradrag i kjernekapital vil derfor ha mindre effekt for norske banker enn for en del andre finansinstitusjoner i Europa.

Innføring av et uvektet kapitalkrav (Leverage Ratio)

Lave kapitalvekter har medført at institusjoner har kunnet ha betydelige eksponeringer som har hatt lave risikovekter. Verdifall på disse posisjonene medførte en svekkelse av soliditet og et behov for avvikling av posisjoner for å styrke kapitaldekningen. På grunn av de lave risikovektene medførte det at vesentlige posisjoner ble realisert, og forsterket prisfallet. Innføring av et uvektet kapitalkrav vil bidra til å dempe disse effektene.

I tillegg til regnskapsmessig balanse skal det foretas justeringer for off-balance poster. Det foreløpige forslaget er på 3 % og vil ikke påvirke konsernets kapitalbehov.

BN Bank har en leverage ratio på 8,3 % per 4.kvartal 2012.

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Innføring av nye kapitalbuffere

Bufferkravet er delt mellom en bevaringsbuffer, en motsyklisk buffer og systemrisikobuffer.

Kravet til bevaringsbuffer på 2,5 % av bankens beregningsgrunnlag gjelder alltid. I bevaringsbufferen er det ulike restriksjoner på en banks utdeling av overskuddet avhengig av hvor i bufferområdet en bank befinner seg. Dersom banken er nær minstekravet til egenkapital, er restriksjonene strenge. Dersom banken nesten oppfyller bufferkravet er restriksjonene mindre strenge.

Når det motsykliske bufferkravet skrur på av de nasjonale myndighetene, øker mengden bufferkapital en bank må ha for ikke å møte restriksjoner på utdeling av overskuddet, og hele skalaen for restriksjonene strekkes tilsvarende. Baselkomiteens forslag om motsyklisk kapitalbuffer innebærer at banker kan pålegges et tilleggskrav til egenkapitalen dersom systemrisikoen i økonomien øker. Rådet fra Norges Bank om når den motsykliske kapitalbufferen skal hensyntas vil som regel ta utgangspunkt i følgende fire nøkkelindikatorer:

1. Samlet kreditt (K2 husholdninger og K3 Fastlands-Norge) som andel av BNP for Fastlands-Norge
2. Boligpriser i forhold til husholdningens disponible inntekt
3. Salgspriser på næringsseiendom
4. Andelen markedsfinansiering i norske kredittinstitusjoner

Tilleggskravet skal gjelde alle banker, siden denne systemrisikoen også kan ramme banker som ikke selv har hatt svært høy utlånsvekst. Den viktigste virkningen av tilleggskravet vil normalt være at bankene blir bedre rustet til å dekke tapene om de skulle komme.

Tilleggskravet vil kunne være fra null til 2,5 prosent og fastsettes av nasjonale tilsynsmyndigheter. Etter Baselkomiteens forslag vil kravet gjelde alle banker som gir kreditt til kunder i vedkommende land.

I tillegg er det innført kapitalbuffer for de mest systemkritiske institusjonene som er «too big to fail» og som Basel Committee on Banking Supervision skriver «should have loss-absorbing capacity beyond the minimum standards and the work on this issue is ongoing». For Norge vil det bli pålagt alle banker, men først og fremst bli pålagt DNB og de største regionbankene. Nivået for systemrisikobuffer for all bankvirksomhet vil bli 3%, mens nivået på systemrisikobuffer for de meste systemviktige bankene vil bli maks 2%. For de mest systemkritiske bankene vil dermed denne bufferen kunne utgjøre opp mot 5%.

BN Bank har en kjernekapitalandel på 12,1% og ren kjernekapitalandel 10,2% per 4.kvartal 2012. Styret har vedtatt en kapitalplan for å nå bankens mål for ren kjernekapitaldekning på 10,5 prosent ved utgangen av 2013 og en overordnet plan for å tilfredsstille bankens langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning på 12,5 prosent ved utgangen av 2015. BN Bank kan få høyere kapitalkrav som følge av krav fra eierne og/eller markedet som følge av endringer i kapitalkravene.

Bankens kapitalplanen viser at BN Bank har styringsfart til å nå sine kapitalmål både på kort og lang sikt igjennom inntjening og justering av risikovektede eiendeler. I tillegg vil banken kunne få en effekt av en eventuell godkjenning av sin AIRB-søknad som nå behandles av Finanstilsynet, mendet understrekes at en AIRB-godkjenning ikke er forutsetning for å nå kapitalmålet på verken kort eller lang sikt.

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Fremoverskuende nedskrivninger

Overgangen til nye nedskrivningsregler medførte en betydelig tilbakeføring av tapsavsetninger i banknæringen, både i Norge og utlandet. Kravet om objektivt observerbare bevis som grunnlag for nedskrivning (incurred loss) har som konsekvens at nedskrivningene blir konjunkturfølsomme. Det er stilt spørsmål ved om disse egenskapene er konjunkturfosterkende (prosykliske).

Internasjonalt jobbes det nå med en overgang til fremoverskuende nedskrivninger (expected loss). Det er flere utfordringer knyttet til disse endringene, men IASB og FASB jobber med tanke på å etablere et felles regelverk som skal erstatte IAS 39.

Innføring av kvantitative likviditetskrav

Fra og med 2012 er det vedtatt en endring i rammestrukturen for likviditetsrisiko slik at denne er i samsvar med strukturen i Basel III -regelverket. Kortsiktige og langsiktige rammer for likviditetsrisiko måles ved de nye internasjonale standardene,

Ved hjelp av observasjonsperiodene er det lagt opp til en gradvis tilpasning til minimumskravene innen tidsrammene, slik det er beskrevet av Baselkomiteén.

Banken vurderer jevnlig forutsetningene som likviditetsstyringen bygger på. Dette omfatter vurderinger av om eiendeler som er klassifisert som likvide, kan realiseres eller belånes i henhold til forutsetningene som er lagt til grunn, samt i hvilken grad antagelsene om stabilitet i finansieringen er realistiske i en bankspesifikk krise eller i en situasjon med svikt i markedene.

Innføring av likviditetskrav (LCR)

Finansinstitusjoner møter stadig strengere krav for å ha en tilstrekkelig likviditetsbuffer for å overleve perioder med stort stress. LCR (Liquidity Coverage Ratio) har store likhetstrekk med tradisjonelle likviditetsindikatorer, men stiller strenge krav til hva som kvalifiserer som likvide aktiva. I hovedsak inngår kontanter, statspapirer og svært likvide aktiva (i dette tilfelle definert som obligasjoner med fortrinnsrett og godt ratede industriobligasjoner). Disse aktivaene skal dekke en netto negativ kontantstrøm i en stresst periode på 30 dager. I stresst inngår både balanse og off-balanceposter. Det forventes at lovkravet på 60% innføres i 2015 med gradvis opptapping til 100% i 2019.

Innføring av krav om langsiktig finansiering(NSFR)

I etterkant av finanskrisen har fokus i større grad rettet seg mot løpetiden på bankens finansiering. Gjennom etablering av dette nøkkeltallet skal en sikre at bankens eiendelsside i balansen er tilstrekkelig langsiktig og stabilt finansiert, i dette tilfellet definert som finansiert med løpetider over ett år. Kravet forventes innført i 2018

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Metodevalg for BN Bank ASA

Kredittrisiko

BN Bank ASA benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Standardmetoden innebærer at det benyttes standardiserte, myndighetsbestemte risikovekter ved beregningen av kapitalkravet.

Banken har søkt om å få benytte den såkalte avanserte IRB-metoden for mesteparten av sin utlånsportefølje. Banken forventer en tilbakemelding på sin søknad fra Finanstilsynet i løpet av 2013..

Operasjonell risiko

Ved beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden, som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til gjennomsnittlig inntekt siste tre år.

Markedsrisiko

BN Bank ASA er fritatt fra krav om å beregne markedsrisiko. BN Bank har ikke posisjoner pr 31.12.2012 som innebærer at det beregnes kapitalbehov etter de regulatoriske regler under pilar 1.

Konsolidering

Oversikt over datterselskaper

BN Bank konsernet består av banken BN Bank, kredittforetakene Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt) og BN Boligkreditt AS (BN Boligkreditt er under avvikling). I tillegg inngår eiendomsselskapene Munkegata 21 AS og Collection Eiendom AS som ble opprettet i 2010..

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Kapitaldekning

BN Bank har etablert en strategi og prosess for risikostyring og vurdering av kapitalbehov og hvordan dette kan opprettholdes. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer som banken er eller kan bli utsatt for. Vurderingene er risikobaserte og fremoverskuende. Risikoområder som vurderes i tillegg til Pilar 1 risikoene, er konsentrasjonsrisiko i kredittporteføljen, rente- og valutarisiko i bankporteføljen, likviditetsrisiko, forretningsmessig risiko, eierrisiko og omdømmerisiko. ICAAP har ikke oppmerksomhet på kun én metode eller ett tall, men presenterer et sett med beregninger med blant annet ulike tidshorisonter, konfidensnivå og forutsetninger.

BN Bank har gjennomført vurderingene for 2012 med tilhørende rapportering til Finanstilsynet. Hovedkonklusjonene er at bankens risiko-, kapital- og likviditetssituasjon er forbedret i løpet av 2012, styring og kontroll i banken vurderes som tilfredsstillende og at banken etter styrets oppfatning er tilstrekkelig kapitalisert i forhold til bankens risikonivå.

Den operasjonelle og compliance risikoen har etter bankens vurdering økt i 2012 som følge av økende og mer komplekse regulatoriske krav spesielt innenfor kredittområdet, hvitvaskingsregelverket og krav knyttet til behandling av personopplysninger. Bankene mener likevel at den p.t. er tilstrekkelig bemannet for å ivareta kravene gjennom egen organisasjon og tilgang til kompetanse og samarbeid med Sparebank1-alliansen. Det er et eget Complianceutvalg i banken samt at banken deltar i diverse fora i regi av SpareBank 1 alliansen. Økte regulatoriske krav fra myndigheter påfører økt fokus i organisasjonen ved forståelse, implementering, oppfølging og rapportering. Regulatoriske krav vil derimot bedre styring og kontroll i banken på flere risikoområder, og kan redusere omdømmerisiko og redusere konsesjonsrisiko.

Markedet har siden sist Pilar 3 rapport definert nye nivåer for kapitaldekning, og det er et betydelig økt fokus på ren kjernekapital og kjernekapital. På bakgrunn av dette har banken revidert sine overordnede kapitalmål og fastsatt et nytt mål for kjernekapitaldekning. Ren kjernekapitaldekning skal være minimum 10,5 % og kjernekapitaldekning skal være på minst 12,5 % i 2013. Det er utarbeidet en kapitalplan for å nå målene. Bankene har et langsiktig mål med å ha en ren kjernekapital på over 12,5 % i 2015, og det er det også laget en kapitalplan for å nå dette målet både med og uten AIRB-godkjenning.

Kostnadene ved innføring av Basel III regelverket samt økte andre regulatoriske krav (bl.a. høyere krav til kjernekapitaldekning) vil medføre til vesentlige omstillinger i bankvesenet:

- Marginer må økes ytterligere. Det vil bli enda sterkere konkurranse om de gode risikokundene. Bankene må bli flinkere til å prise opp engasjement med høy risiko.

- Kostnader må reduseres.

- Uønsomme engasjement vil bli forsøkt avvirket.

- ROE vil justeres ned (DNB har allerede varslet at den reduserer ned målet om egenkapitalavkastning). Det store spørsmålet er når og hvor mye.

Kapitaldekning er presentert i tabell 1, mens spesifikasjon av risikovektet balanse er presentert i tabell 2

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Tabell 1: Kapitaldekning

MILLIONER KRONER	KONSERN	
	2012	2011
Aksjekapital	668	649
Annen egenkapital	2 673	2 506
Evigvarende ansvarlig kapital (fondsobligasjonsinnlån)	559	647
Frdrag for:		
Evigvarende ansvarlig kapital som ikke kan medregnes	-121	-95
Immaterielle eiendeler	-10	-20
Utsatt skattefordel	-40	-43
Kjernekapital ²	3 729	3 644
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	1 053	899
Frdrag for:		
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital som ikke kan medregnes	0	0
Andre frdrag i tilleggskapital	-121	0
Netto tilleggskapital	932	899
Sum ansvarlig kapital	4 661	4 543
Risikovektet balanse	30 923	33 171
Kjernekapitaldekning (%)	12,1	11,0
Kapitaldekning (%)	15,1	13,7

Tabell 2: Spesifikasjon av risikovektet balanse (mill.kr)

MILLIONER KRONER RISIKOVEKT	KONSERN 2011		MORBANK 2011	
	INNREGNET BELØP	VEKTET BELØP	INNREGNET BELØP	VEKTET BELØP
0 %	1 486	0	1 004	0
10 %	2 094	209	1 503	150
20 %	5 056	1 011	4 725	945
35 %	9 289	3 251	9 560	3 346
50 %	3	2	420	210
75 %	91	68	345	259
100 %	26 381	26 381	28 261	28 261
Plasseringer som inngår i handelsporteføljen	0	0	0	0
Omsettelige gjeldsbrev som inngår i handelsporteføljen	0	0	0	0
Sum risikovektet balanse	44 400	30 923	45 818	33 171
Kapitaldekning		15,1		13,7

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Styring og kontroll av risiko

Styret i BN Bank ASA har et uttalt mål om en samlet lav risikoprofil i all virksomhet. Målsettingen om en lav risikoprofil er ikke endret gjennom 2012. BN Banks lønnsomhet er blant annet avhengig av evnen til å identifisere, styre og prise risiko som oppstår i forbindelse med innvilgelse og oppfølging av engasjement. Det vises også til eget kapittel Risikostyring og internkontroll i bankens årsrapport.

Banken har retningslinjer for styring av alle relevante risikoer. Dette omfatter risikotoleranse, rammer, valg av metode for overvåking, samt krav til rapportering. De etablerte prinsippene for risikostyring gjelder for hele konsernet. Styret mottar regelmessig statusrapporter på alle relevante risikoer.

Banken har ingen eksponering i aksjemarkedet, men eier som følge av sin bruk av SpareBank 1 Alliansens OMF-foretak aksjer i hhv SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Gjeldende regelverk for kapitaldekning (Basel II) trådte i kraft med virkning fra 2007. Finansinstitusjoner med lav kredittrisiko og gode systemer for risikostyring vil i utgangspunktet kunne få lavere krav til ansvarlig kapital etter det nye regelverket. Banken har ambisjon om å ta i bruk den såkalte avanserte IRB-metoden for mesteparten av utlånsporteføljen. Styret vedtok i 2010 å påstarte en prosess med sikte på å søke om Finanstilsynets godkjenning som Avansert IRB-bank. Bankens søknad behandles nå av Finanstilsynet og banken forventer en avklaring innen utløpet av 2013.

I det følgende gis en vurdering av de vesentligste risikoene.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at konsernets motparter eller kunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor BN Bank. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på motparter/kunder, i hovedsak utlån, men også ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter. Oppgjørskrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at alle transaksjoner ikke skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko. I utlånsporteføljen er kredittrisiko en funksjon av to hendelser, og begge hendelsene må inntreffe for at det skal kunne oppstå tap. Den ene er manglende betalingsevne eller-vilje hos låntakerne. Den andre er at verdien av den underliggende pantesikkerheten ikke er tilstrekkelig til å dekke BN Banks krav ved eventuelt mislighold og påfølgende realisasjon av pantet. Utlånsengasjementer i bedrifts- og personmarkedet risikoklassifiseres før det treffes kredittbeslutning. Klassifiseringen oppdateres minst én gang per år for bedrifter og kvartalsvis for personmarkedet.

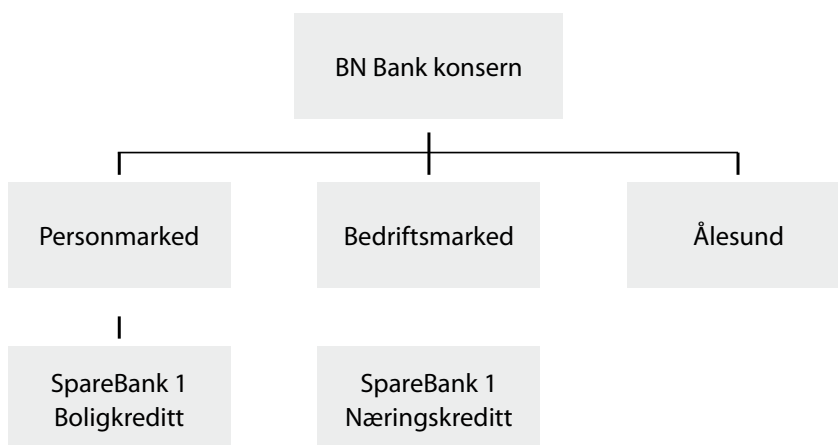
Kredittrisiko er en vesentlig risiko for banken, og eksponeringen skal være lav. Overvåkingen er basert på et internt risikoklassifiseringssystem. BN Bank har modellvertøy for analyse av kredittrisiko innenfor hhv. næringsseidendom, øvrig næringsvirksomhet og personmarkedet. Modellene tilordner hver debitor en PD-klasse og en LGD-klasse. PD-klassifiseringen angir sannsynligheten for at engasjementet misligholdes mens LGD-klassifiseringen gir et estimat på tapsraten (i forhold til eksponeringsstørrelsen) gitt at engasjementet misligholdes. PD og LGD er henholdsvis en forkortelse av det engelske Probability of Default og Loss Given Default. Produktet av den PD og LGD som tilordnes et enkeltengasjement gir engasjementets forventede tap i prosent av eksponeringsstørrelsen.

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Bankens kredittstrategi inneholder mål og rammer for

- Porteføljekvalitet; målt som misligholdssannsynlighet, forventet tap og faktisk mislighold innenfor hver kredittportefølje
- Porteføljekonsentrasjon; antall, størrelse og kvalitet på store engasjement, samt konsentrasjon på areal typer
- Porteføljvekst
- Avkastning

For BN Bank konsernet oppstår kredittrisiko innenfor følgende forretningsområder:

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Risikoklassifisering

BN Bank har et risikoklassifiseringssystem for utlånsengasjementer. Bankens modeller klassifiserer engasjementene etter sannsynlighet for mislighold og antatt tap ved mislighold. Det benyttes ulike modeller avhengig av hva som vurderes å være de vesentligste risikofaktorene i engasjementet. Modellene bruker ulike kvantitative metoder som simulering og logistisk regresjon. For utlån til næringseiendom benyttes kvantitative metoder i kombinasjon med kvalitative vurderinger.

Kredittmodellene skiller seg fra hverandre når det gjelder hva som vurderes å være de vesentligste risikofaktorene i engasjementet. For eiendomsselskaper fokuseres det på nivå og usikkerhet på kontantstrømmene som genereres fra de eiendommene som finansieres for klassifisering i forhold til misligholdssannsynlighet. For andre typer foretak fokuseres det sterkere på tidligere oppnådde resultater/kontantstrøm, markedssituasjon, ledelse m.v. For klassifisering i forhold til tap ved mislighold fokuseres det på verdi og usikkerhet på verdi av de eiendommer som tjener som pantessikkerhet for lånet. For personmarkedet er oppmerksomheten knyttet til debtors inntekts- og formuesforhold i tillegg til ulike adferdsvariable. For LGD beregning er også her pantessikkerheten og pantets verdi i forhold til lånestørrelse sentralt.

Porteføljen fordelt på risikoklasser, samt andre relevante opplysninger fra systemet, rapporteres jevnlig til styret.

Forventet tap

Bankens risikoklassifiseringssystem beregner forventet tap på de ulike porteføljene. Forventet tap på utlån uttrykker en forventning om størrelsen på årlige gjennomsnittlige tap over en konjunktursyklus.

Ved utgangen av 2012 var forventet tap på utlån i forvaltet portefølje og garantiporteføljen på 0,22 prosent. Justert for engasjement hvor det er gjort tapsavsetninger er forventet tap 0,043 prosent. I 2012 har individuell nedskrivning på utlån vært 0,25 prosent i forvaltet portefølje og garantiporteføljen. Forventet tap og individuelle nedskrivninger fordeler seg som i tabell 3.

Tabell 3: Andel av engasjementene sett i forhold til kategoriene av forventet tap i %

TALL I PROSENT	FORVENTET TAP	FORVENTET TAP IKKE TAPSUTSATT	INDIVIDUELLE NEDSKRIVINGER
Bedriftsmarked	0,31	0,06	0,13
Privatmarked	0,08	0,06	0,01
Garantiportefølje	0,48	0,48	12,33
Sum	0,22	0,043	0,25

Historisk har tap på utlån vært betydelig lavere enn beregningene av forventet tap, med unntak av 2008 der ett enkelt engasjement utenfor dagens kredittstrategi medførte tap på 205 millioner kroner. Tap på utlån innenfor den tradisjonelle pantelånsvirksomheten har vært lave.

Tapsnivået over tid i BN Bank er sterkt knyttet til utviklingen i makroøkonomien. Utviklingen i realøkonomien og eiendomsprisene vil derfor påvirke tapsomfanget fremover.

Banken vil fortsatt ha stor oppmerksomhet på porteføljekvalitet og oppfølging av utsatte engasjementer.

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Tabell 4: Porteføljene fordelt på tapsgrad

Tapsgrad	BM inkl. portefølje overført til	BM ekskl. portefølje overført til	PM inkl. portefølje overført til	PM ekskl. portefølje overført til
	SB1 Næreingskreditt	SB1 Næreingskreditt	SB1 Boligkreditt	SB1 Boligkreditt
0% – 0,01%	30,3 %	22,3 %	89,7 %	82,5 %
0,01% – 0,05%	45,2 %	48,6 %	8,8 %	15,0 %
0,05% – 0,20%	16,7 %	18,1 %	1,1 %	1,9 %
0,20% – 0,50%	4,3 %	6,1 %	0,1 %	0,2 %
Større enn 0,50%	3,5 %	4,9 %	0,3 %	0,4 %

Definisjon misligholdte engasjement

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån eller når overtrekk på ramme-kreditt ikke er inndekket som avtalt etter at rammekreditten ble overtrukket.

Definisjon øvrige tapsutsatte engasjement

Et engasjement anses for å være tapsutsatt, selv om det ikke er misligholdt ennå, når det er blitt identifisert objektive bevis på verdifall.

Definisjon verdifall

Utlån og garantier vurderes etter "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004". Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi (lånebeløpet som er overført til kunden). Ved senere måling vurderes utlån til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rentemetode, som forenklet kan sies å være utlånets balanseførte verdi ved første gangs måling justert for mottatte avdrag og eventuell nedskrivning for tap. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier.

Kriterier for beregning av nedskrivninger på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer, ifølge utlånsforskriften, observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapsehendelser:

- Engasjement som er tidligere nedskrevet
- Engasjement som var med foregående kvartal og ikke ble friskmeldt
- Engasjement med betalingsmislighold mer enn 30 dager
- Engasjement med mislighold av covenants
- Engasjement innvilget avdragsutsettelse, pantefrafall som medfører likviditetstilførsel, refinansiering eller endrede nedbetalings- eller rentevilkår som følge av likviditetsproblem.
- Engasjement i høy risikoklasse, tilsvarende RK 8 eller høyere, eller PD klasse 9 og 10 med unntak av de som tidligere i år har vært gjenstand for vurdering og friskmeldt. Eventuelle negative hendelser/utvikling medfører at engasjementet skal inntas i tapsrutinen på tross av tidligere friskmelding.

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Metode for nedskrivninger

Nedskrivning for tap foretas når det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente.

Tap på utlån er basert på en gjennomgang av bankens utlåns- og garantiportefølje etter Finanstilsynets regler for verdsettelse av engasjementer. Banken foretar ved utgangen av hvert kvartal en konkret fastsettelse av tap på utlån og garantier. Misligholdte og tapsutsatte engasjementer følges opp med løpende vurderinger.

Nedskrivning på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i den aktuelle utlånsgruppen.

Tabell 5: Forfalte og nedskrevne utlån

	Ikke forfalt Ikke nedskr.	FORFALT, IKKE NEDSKREVET				Brutto utlån	Individuell nedskrivn.	Gruppe nedskrivn.	Netto utlån
		> 30 dager	30-60 dager	69-90 dager	> 90 dager				
Personmarked	7 870	256	29	8	49	8 216	-2	-11	8 203
Bedriftsmarked	23 977	538	8	2	345	25 089	-45	-54	24 990
Solgt portefølje	312	0	0	0	0	571	-73	-47	451
Utlån	32 159	794	37	10	394	33 876	-120	-112	33 644

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsolidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at banken ikke evner å finansiere økninger i utlån og innfri bankens forpliktelser etter hvert som de forfaller (refinansieringsrisiko). Likviditetsrisiko omfatter også risikoen for at finansielle markeder som banken ønsker å benytte ikke fungerer (markedslikviditet). Likviditetsrisiko er en vesentlig risiko for banken. Eksponeringen skal være moderat og på linje med gjennomsnittet i markedet. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold vedtatte rammer og kontroll av kvalitative krav. Ledelsen mottar månedlig rapportering av likviditetsrisiko i forhold til rammer og mål,

BN Bank har en noe lavere innskuddsdekning enn gjennomsnittet blant norske banker. Dette forklares med at BN Bank har en kortere historie som bank med innskuddsvirksomhet enn som kredittforetak. Dette betyr at BN Bank relativt sett er mer avhengig av penge- og verdipapirmarkedet som finansieringskilde enn de fleste andre banker. Styret har vedtatt overordnede retningslinjer for styring av likviditetsrisiko med blant annet krav til måling, overvåking og oppfølging. Banken har et 12 måneders overlevelsesmål i forhold til likviditet. I tillegg har styret vedtatt en beredskapsplan til bruk ved eventuelle likviditetskriser. Styret har videre vedtatt rammer for netto finansieringsbehov innenfor gitte tidshorisonter og rammer/mål for andre likviditetsindikatorer. Likviditetsposisjonen rapporteres kvartalsvis til styret. Det foretas også stresstester for å overvåke likviditetssituasjonen.

Banken har nå etter styrets oppfatning en tilfredsstillende likviditetssituasjon. Restløpetid eiendeler og gjeld er presentert i tabell 6

Tabell 6: Restløpetid eiendeler og gjeld likviditet (mill.kr)

	Sum hovedstol	Udefinert	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	38 698	3 484	298	290	1 609	8 897	24 120
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 130	0	17	474	1 117	3 759	763
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 495	1 495	0	0	0	0	0
Sum	46 323	4 979	316	764	2 725	12 656	24 883
Ansvarlig lånekapital	1 956	0	6	167	61	1 252	470
Gjeld til kredittinstitusjoner	520	19	501	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20 179	0	8	796	3 949	13 843	1 583
Finansielle derivater	-204	0	0	-29	11	-157	-29
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 910	15 216	83	315	1 274	22	0
Sum	39 361	15 235	598	1 249	5 294	14 960	2 024

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risikoen for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeadferd.

Den mest sentrale refleksjonen ved denne definisjonen er at volatiliteten i resultatet i BN Bank i all vesentlighet nettopp påvirkes av kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Dette er risiko vi allerede har allokert kapital for. Denne refleksjonen har bakgrunn i bankens strategi som innebærer posisjonering som en enkel og forutsigbar bank omkring kjerneområdet.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for tap eller sviktende inntjening på grunn av feilslåtte strategiske satsninger, herunder vekstambisjoner, inntreden i nye markeder og/eller oppkjøp.

Compliance (etterlevels) risiko

Compliance risiko er risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner, bøter, økonomisk tap eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko er risiko for tap som følge av forringet omdømme. Dette inkluderer svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, og myndigheter.

Bankvirksomhet er avhengig av tillit, både i markedet og i forhold til regulatoriske myndigheter. Hendelser som er negative for bankens omdømme kan skade likviditet og forretningsmuligheter.

Eierrisiko

Eierrisiko er risikoen for at BN Bank blir påført et negativt resultat fra eierposter i strategiske eide selskaper, eller at banken må tilføre ny egenkapital i strategisk eide selskaper, enten dette skyldes kraftig vekst eller for å sikre videre drift som følge av underskudd.

Følgende selskaper inngår i beregningen av eierrisiko;

- SpareBank1 Boligkreditt AS
- SpareBank1 Næringskreditt AS

Kapitalbehov knyttet til eiendomsselskaper som er overtatt pga mislighold er behandlet under risiko for verdifall på fast eiendom. For øvrige selskaper vurderes det å være begrenset risiko og det er derfor ikke beregnet risikostøttet kapital for disse.

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsolidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Hva innebærer eierrisikoen for BN Bank?

BN Banks eierskap i SpareBank1 Boligkreditt AS reguleres igjennom den til enhver tid gjeldende aksjonæravtale. I henhold til avtalene så er BN Bank forpliktet til å;

- Bidra til at foretakene til enhver tid har en kjernekapitaldekning på minst 9 %. Dersom det er nødvendig for å opprettholde denne kjernekapitaldekningen skal aksjonærene tilføre tilstrekkelig kjernekapital innen 3 måneder etter å ha mottatt skriftlig anmodning om dette fra foretakene. Aksjonærenes forpliktelse til å tilføre slik kjernekapital er a pro rata og ikke solidarisk, og skal være i henhold til hver aksjonærs pro rata andel av aksjene i foretakene. Dog skal aksjonærer være solidarisk ansvarlig, fordelt etter aksjonærandel i foretakene, for å tilføre den kapital som er nødvendig for å ha en kjernekapitaldekning på 9% hvis en eller flere aksjonærer ikke bidrar med kapital. De betalende aksjonærs forpliktelse til å tilføre slik kapital skal likevel være begrenset oppad til et beløp som er dobbelt så stort som den initielle forpliktelsen en aksjonær har. Her er det viktig å merke seg at aksjonærene ikke nødvendigvis er forpliktet til å skyte inn ny kapital, men også har mulighet til å bidra til at kjernekapitalen tilfredstiller minimumskravet gjennom andre tiltak, som for eksempel å bidra til en reduksjon av risikovektede eiendeler igjennom salg av utlån.
- Delta i en likviditetsfasilitet hvor aksjonærene forplikter seg til å kjøpe obligasjoner utstedt av foretaket hvis foretaket ikke klarer å refinansiere sine innlån i markedet. Aksjonærenes forpliktelse til å kjøpe slike lån er a pro rata og ikke solidarisk, og skal være i henhold til hver aksjonærs pro rata andel av aksjene i foretakene. Dog skal aksjonærer være solidarisk ansvarlig, fordelt etter aksjonærandel i foretakene, for å kjøpe obligasjonslån utstedt av foretakene hvis en eller flere aksjonærer velger å ikke delta i foretakenes emisjoner. De deltakende aksjonærs forpliktelse til å kjøpe obligasjoner skal likevel være begrenset oppad til et beløp som er dobbelt så stort som den initielle forpliktelsen en aksjonær har. Her er det viktig å merke seg at forpliktelsen er begrenset til SpareBank1 Boligkredits sine forfall kommende 12 måneder. I og med at SpareBank 1 Boligkreditt i henhold til sin balansestyringsstrategi til en hver tid er forpliktet til å holde likviditet for sine forfall i kommende 12 måneders periode medfører likviditetsfasiliteten en reell forpliktelse for BN Bank.

Disse to punktene gjelder tilsvarende for bankens midlertidige eierskap i SpareBank1 Næringskreditt.

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Renterisiko

Bankens innlån skal ha samme rentebinding som konsernets utlånsportefølje. Eventuelle forskjeller blir utlignet ved bruk av sikringsinstrumenter. På samme måte skal valutarisiko som følge av konsernets inn- og utlån i valuta reduseres med sikringsinstrumenter.

Bankens frie midler (egenkapital) har kort plasseringshorisont. Dette medfører at avkastningen på disse midlene vil variere med utviklingen i de korte rentene.

Styret har fastsatt retningslinjer og rammer for bankens rente- og valutarisikoeksponering. Eksponeringen rapporteres månedlig til styret.

Renterisiko defineres som den samlede inntjeningsmessige risiko banken har hvis rentebindingstiden for bankens forpliktelser og fordringer på og utenfor balansen, ikke er sammenfallende. Renterisiko er en risiko med noe betydning. Eksponeringen skal være lav. Bankens egenkapital skal i hovedsak være eksponert mot korte renter. Dette skal oppnås ved at forpliktelser og fordringer med rentebinding ut over ett år tilnærmet skal utligne hverandre. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold vedtatte rammer for rentefølsomhet. Rentefølsomhetsanalysen er valgt som utgangspunkt for rammesetting på grunn av dette nøkkeltallets evne til å tallfeste renterisiko. Det andre sentrale verktøyet i renterisikostyringen er gap-analysen som sammenligner rentebinding på aktiva- og passivasiden per periode og omfatter poster både på og utenfor balansen. Ledelsen mottar jevnlig rapportering av disse sammenhengene

Banken har begrenset eksponering i rente- og valutamarkedene.

Reprisingtidspunkt (gap) for eiendeler og gjeld er presentert i tabell 7.

Tabell 7: Reprisingtidspunkt (gap) for eiendeler og gjeld renterisiko (mill.kr)

	Sum innregnet verdi	Udefinert	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	33 193	108	18 117	12 378	1 072	1 403	114
Finansielle derivater	14 458	0	545	3 946	4 294	4 246	1 428
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	6 135	480	1 959	2 210	1 000	276	210
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 495	0	1 495	0	0	0	0
Sum	55 281	588	22 116	18 533	6 366	5 926	1 752
Ansvarlig lånekapital	1 613	8	500	941	0	165	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	519	1	518	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	18 369	308	934	9 110	3 332	3 498	1 188
Finansielle derivater	14 458	0	3 196	6 533	1 865	2 234	630
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 910	62	4 046	11 498	1 282	21	0
Sum	51 869	379	9 194	28 082	6 479	5 918	1 818
Netto = gap	3 412	210	12 922	-9 548	-113	8	-66

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Valutarisiko

Valutarisiko defineres som den samlede inntjeningsmessige risiko banken har hvis valutakursene endres. Valutarisiko er en risiko som ikke er vesentlig for banken. Eksponeringen skal være lav. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer. Det utarbeides rapporter over nettoposisjon i hver valuta. Denne analysen inneholder alle valutaposter på og utenfor balansen (renter og hovedstoler), samt inngåtte avtaler med valutarisiko som ennå ikke er bokført. Ledelsen mottar jevnlig rapportering av denne analysen.

Banken har begrenset eksponering i rente- og valutamarkedene.

Valutafordeling for eiendeler og gjeld er presentert i tabell 8.

Tabell 8: Valutafordeling for eiendeler og gjeld (mill. kr)

	SUM									
	VERDI	NOK	EUR	DKK	SEK	CHF	JPY	USD	ISK	ANNEN
Utlån	33 260	30 174	601	603	673	101	191	935	-22	5
Utlån avhendet										
virksomhet	101	3	0	0	0	0	0	98	0	0
Ansvarlig utlån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	70	70	0	0	0	0	0	0	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	5 506	5 506	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	814	173	573	10	15	-4	5	19	20	3
Sum	39 751	35 926	1 174	613	688	97	196	1 052	-2	8
Ansvarlig lånekapital	1 451	1 451	0	0	0	0	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 178	1 178	0	0	0	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17 950	17 950	0	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	15 959	15 941	0	3	0	0	0	14	0	0
Innskudd avhendet										
virksomhet	9	0	0	0	0	0	0	5	0	5
Sum	36 547	36 520	0	3	0	0	0	19	0	5
Finansielle derivater	0	-3 721	1 175	612	695	97	197	939	0	6
Netto valutaeksponering	3 204	3 126	-2	-2	-7	0	-1	94	-2	-3

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsolidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Operasjonell risiko

BN Bank definerer operasjonell risiko som "risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser". Definisjonen omfatter også juridisk risiko, men ikke strategisk risiko og omdømmerisiko som vurderes særskilt.

Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp alt det vesentligste av kostnader forbundet med kvalitetsbrister i bankens løpende virksomhet.

BN Bank har en klar strategi om å være kostnadseffektiv, ha lav risiko, samt være enkel og forutsigbar. Som en konsekvens er det et mål for BN Bank å ha en så effektiv styring av operasjonell risiko som mulig og at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad.

Banken har gjennom det siste året iverksatt tiltak for på sikt å bedre kunne kvantifisere både risikotoleranse og kapitalbehov for operasjonell risiko.

BN Bank har implementert en egen taps- og hendelsesdatabase hvor uønskede hendelser og nesten hendelser registreres og følges opp. Formålet med implementeringen har vært enklere kunne sette inn tiltak og/eller forbedringstiltak for å forhindre eller redusere uønskede hendelser.

Bankens operasjonelle risiko søkes holdt på et lavt nivå gjennom standardisering av produkter og tjenester, en liten og oversiktlig organisasjon med klare ansvarsforhold, samt gode arbeidsprosesser og styringssystemer.

Styret får årlig en gjennomgang av den operasjonelle risikoen i banken. I tillegg blir styret løpende oppdatert med eventuelle vesentlige driftsforstyrrelser eller driftsavvik.

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

Sammenligning av regulatorisk og økonomisk kapitalbehov

Bankens krav til kapitaldekning i kredittvirksomheten påvirkes av samlet kreditteksponering og den tapsrisiko som eksisterer i porteføljen.

Samlet vurdering av kapitalbehov er presentert og sammenligning av økonomisk kapitalbehov og regulatorisk kapitalbehov er presentert i tabell 9.

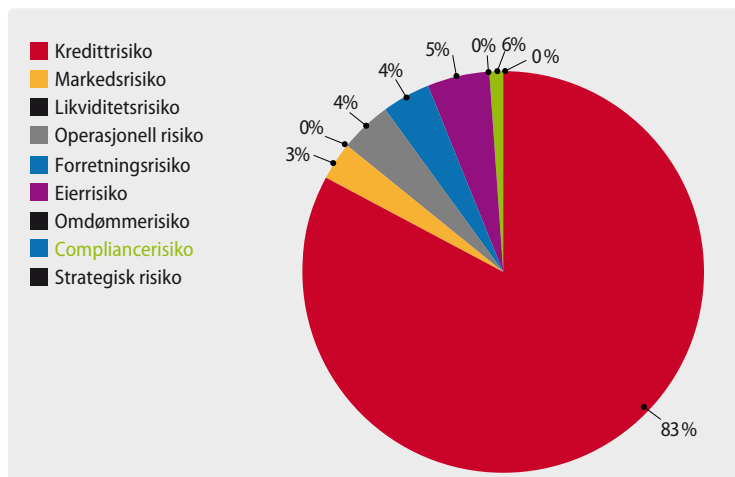
Tabell 9: Sammenligning av økonomisk kapitalbehov og regulatorisk kapitalbehov

	ICAAP Pilar II 1 år	ICAAP Pilar II 3 år	Akk. tap over 3 år i et alvorlig ned- gangsscenario	Reg. kapital	Ren kjerne- kapital	Kjerne- kapital	Ansvarlig kapital
Kredittrisiko	1 922	3 329	1 569	2 324			
Markedsrisiko	58	100	100				
Likviditetsrisiko	0	0	0				
Operasjonell risiko	88	152	152	74			
Forretningsrisiko	100	173	173				
Eierrisiko	125	216	0				
Omdømmerisiko	6	10	0				
Compliancerisiko	0	0	0				
Strategisk risiko	10	17	0				
Totalt	2 308	3 997	1 994	2 386	3 085	3 630	4 507

Tabell 9 kan illustreres med fordeling som i figur 2.

Figur 2: Andel av økonomisk kapital per område

ICAAP Pilar II 1 år

- Innledning
- Kapitaldekningsregler
- Metodevalg
- Konsollidering
- Kapitaldekning
- Styring og kontroll av risiko
- Sammenligning kapitalbehov

De viktigste forklaringer på avviket i beregningene mellom pilar 1 og pilar 2 (ICAAP)

Kredittrisiko

Konsernet benytter standardmetoden for beregning av kapitalbehovet for kredittrisiko under pilar 1. Under standardmetoden fastsettes kapitalbehovet med bakgrunn i sjablongmessige vektningssatser i hovedsak basert på kundetype. Under pilar 2 benyttes interne modeller for beregning av risikojustert kapital hvor også den enkelte kundens betjeningsevne målt ved PD og LGD legges til grunn. I tillegg er det beregnet risikojustert kapital for konsentrasjonsrisiko.

Markedsrisiko

BN Bank har ikke posisjoner pr 31.12.2012 som innebærer at det beregnes kapitalbehov etter de regulatoriske regler under pilar 1.

Operasjonell risiko

Under pilar 1 benytter BN Bank basismetoden (Basic Indicator Approach) for å fastsette beregningsgrunnlaget for operasjonell risiko. Basismetoden beregner risikoen til 15 % av gjennomsnittlig inntekt i BN Bank konsernet de tre siste årene, beregnet ved regnskapsårets slutt.

Mens banken under Pilar 2 har hensyntatt fremtidige operasjonelle kapitalbehovet ut fra konsernets inntektsmål i de neste 3 årene.

Øvrige risikoer

For øvrige risikoer er det ikke krav om å fastsette risikojustert kapital under pilar 1.

www.bnbank.no

BN Bank